

Lap  
 101  
 103  
 118  
 133  
 151  
 170  
 181  
 187  
 203  
 206  
 235  
 255  
 262  
 262  
 263  
 287  
 308  
 334  
 346  
 359  
 367  
 376  
 410  
 n  
 414

95, 104,  
 145, 271,  
 79, 407  
 79, 95,  
 3, 240,  
 2, 368,  
 99, 415  
 5, 112,  
 0, 256,  
 8, 383,  
 99, 415  
 8, 160,  
 0, 336,  
 99, 415  
 320  
 01, 208  
 04, 368

i  
y  
a  
y  
i

# KIS LAP



SZÉP — SZEBB — LEGSZEBB. (Lásd a 16. lapon.)

XL. kötet, 1. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.  
 Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1891. január 4-én.

## A PUSZTA HÁZ KINCSE.

— Elbeszélés. —



**I**MRE te! Hallod-e Imre?  
 — Hallom. Mi az ujság?  
 — Nem valami jó. Attól tartok, Klári néni valami roszban töri a fejét.

— Bánom is én! Hadd törje!... a maga fejét töri, nem az enyémet.

Ezt a büszke mondást Imre nagyon hetykén mondta, talán mert úgy érezte, hogy nagyon magasan van ő az emberek fölött. Ezt éppen most nem is lehetett volna tagadni, mert a nagy diófának a tetejében ült, az ő kedves helyén. Ez pedig már csak azért is a kedves helye volt, mert oda ugyan senki más nem tudott fölmászni rajta kívül, s ha egyszer ott fönt ült, nem parancsolhatott neki senki, mert nem férhetett hozzá. A mókus nem kapaszkodik ügyesebben és biztosabban. Nyaktörő mulatság volt, de erre Imre soha sem gondolt, sőt azt hiszem, eszébe sem jutott soha, hogy félni is lehet. Nem félt hát Klári nénitől sem és egy csöppet sem törődött vele, hogy Palika ott lent a földön mitől fél.

De a kis Pali törődött vele és megint csak fölkiáltott:

— Nem hetvenkednél, ha hallottad volna, hogyan beszél a néni a mamánkkal.

— Ugyan bizony! Hiszen egész nap ül mellette!

— Igen ám, de mi rólunk beszélt. Rólad meg rólam.

— Hát aztán? Mi bajunk esik tőle?  
 — Nekem talán semmi... azaz hogy nekem is... de neked inkább.

Ez már olyan szó volt, hogy fölkelhette Imre kíváncsiságát. De Imre úgy hallotta, hogy a kíváncsiság nem illik komoly emberhez, már pedig ő maholnap komoly ember lesz. Még bele telik ugyan pár esztendő, de majd csak meglesz. Azért hát most sem sokat törődik holmi apró haszontalansággal. Hiába ijesztgette Palika, csak annyit kiáltott le neki:

— Soha se fecsegy annyit! Ha tudsz valamit, mondd meg; ha nem tudsz, hagyd abba.

— Hogy ne tudnék, mikor hallottam! De nem kiabálhatom innen föl, még meghallanak a házban.

— Akkor hát jöjj fel ide. Itt pompás helyecske van; olyan kényelmes ülés esik itt ezen a villás ágon, akár csak a kanapén.

Már az meglehet, hogy Imrének ez éppen olyan kényelmes volt, de Palika nem igen vélte olyannak. Ő felényire sem volt olyan ügyes és bátor, mint a testvérbátyja. Mivel azonban másképp nem juthatott Imre közelébe, hát mégis csak rá kellett magát szánnia, hogy fölkapaszkodik hozzá a magasba. Lassan, óvatosan kuszott egyik ágról a másikra, nem merve lefelé nézni, nehogy elszédüljön. Pedig még csak a legalsó ágon volt, ahonnan akár le is eshetett volna; nem igen törte volna ki a nyakát. De neki magas volt már az is, és míg nagy vigyázva fölkapaszkodott egy ággal följebb, Imre bizonyosan már a fa tetejére jutott volna. Az igazat meg-

vallva, Palika legjobban szerette volna, ha egyáltalában nem köllene ezekre a magas fákra kapaszkodnia; de hát Imrénének ez kedves mulatsága, s ha Imre szereti, természetes, hogy Palikának is meg köll tennie.

Azaz voltaképp mégsem kellett volna, mert a mama többször mondta, hogy ne tegye, nem elég erős és ügyes ő ahhoz. Imre is, amint most a magasból nézte, nagyot nevetett öcsse ügyetlenségén. De aztán eszébe jutott a mama intése is. Sajnálom, de igaz, hogy ez nem mindig jutott idején az eszébe; de az is igaz, hogy amikor eszébe jutott, akkor mindjárt hüségeseen meg is tette, amit kellett. Most is lekiáltott:

— Megállj no, maradj csak ott, majd lemegyek én. Az köllene még, hogy kitérd a nyakadat! Az a roppant fontos hír, amit tudsz, aligha ér annyit, de még Klári néni maga sem.

Ez nem valami nagyon tiszteletteljes beszéd volt, de Imre egy csöppet sem igyekezett eltitkolni, hogy ő Klári néniéppenségesen nem szereti. Palika előtt pedig már nem köllött titkolnia, mert Palika sem szerette. Ami nagyon természetes. Ugyan már hogy is szeretette volna, mikor Imre nem szerette? Mert az világos, hogy Palika mindent csak úgy tehet jól, amint Imre mondja. Ő pedig természetesen mindig jól mondja.

Most is bizony nagy hálát érzett az élhetetlen Palika, hogy nem köllött felkapaszkodni a fa tetejére, ahonnan oly könnyen leszédül az ember. Itt az alsó

vastag ágakon még megjárja, itt csak-ugyan kényelmesen el lehet helyezkedni.

Még jóformán ideje sem volt, hogy ezt végig gondolja, már ott termett a magasból Imre. Huszár módjára ült egy vastag ágra, aztán éppen nem valami nagy aggodással kérdé:

— No hát öcskös, halljuk azt a nagy históriát: miben tőri a fejét ez ami drágalátos Klári nénénk?

— Hát . . . hát azt mondta, hogy a mamánk küldjön minket iskolába.

Imre nagyot nevetett.

— Ez az egész? Hiszen most is járunk iskolába.

— Igen, de úgy gondolom, nem ezt a falusi iskolát értette, hanem hogy küldjön el minket a háztól, valahova városba.

— Az sem ujság. Azt mondta és irta már eleget.

— Persze, de eddig nem tudta rábeszélni a mamánkat.

— Most sem fogja tudni. Nem félek én attól. Mondta azt a mamánk sokszor, hogy nem tudna bele nyugodni, ha nem volnánk itt mellette.

— Igen, most is mondta. De hát képzeld, mit mondott aztán a néni!

— Ugyan mit no?

— Hát azt, hogy itt úgy növekedünk fel mint a vadak, hogy tudatlanok, faragatlanok maradunk, nem lesz belőlünk semmi, hogy minden esetre városi iskolába köll mennünk.

— Minden esetre? Csakhogy én nem akarok ám. Hát te?

— Már hogy akarnék! Persze hogy én sem akarok. De még a mamánk sem

akarja. Azt mondta, hogy szépen tanulunk mi itt is.

— No hát! Tudtam én, hogy azt mondja.

— Igen, de Klári néni nem tágitott, hanem azt magyarázta, hogy az ilyen falusi iskola elég a szegény paraszt fiuknak, de mi még sem vagyunk egészen paraszt fiuk.

— No bizony! Urak sem vagyunk. Apánk árendás volt.

— Azt mondta a mama is, meg hogy ha akarná sem küldhetne minket a városba, mert nincs arra való pénze.

— Ugy-e mondtam? Tudom én, hogy az nem lehet.

— Még sem tudod jól. Mert csak ezután következett az igazi. Azt mondta a néni, hogy mamánk egyelőre ne küldjön el mind a kettőnket; én maradjak itthon, csak téged adjon a városba, a költség felét pedig majd ő fogja fizetni.

Már ez mégis olyan hír volt, hogy Imre sem tudta egészen tréfára venni. Csakugyan nem jutott még soha eszébe, hogy ilyesmi is történhetik. Kissé kevésbé hetykén kérdezé:

— És mit mondott erre a mamánk?

— Eleinte semmit, csak gondolkozott; azután azt mondta, hogy azért volna bajos, mert mi ketten mindig együtt szoktunk lenni.

— Tökéletesen igaz. Nem is szeretném, ha elválasztanának egymástól. Hát te?

— Már hogy is kérdezheted? Mit csinállok én itt magam? De Klári néni éppen ezt akarja. Azt beszélte, hogy jobb, ha nem leszek veled, hogy tő-

led nem tanulok jól, mert akaratos és indulatos vagy. Aztán sokáig magyarázta, hogy neked is jobb lesz, ha valami iskolába kerülsz, és hogy a költség miatt ne aggódjék, mert a felét megfizeti.

— Azt mondta? Megfizeti? Hát koldusok vagyunk mi, hogy pénzt kínálgat nekünk? Jaj, volna csak férfi, majd végeznék vele! Hát neki talán olyan tömérdek a pénze, hogy nem tud hová lenni vele? Ha olyan nagyon sok fölösleges pénze van, hát mért nem ad belőle nekünk soha egy árva tizeskét sem? Ezt akármelyik igazi nagynéni megteszi.

— Már ezt nem értem... Te bizonyosan nem vennéd el... most mondtad, hogy nem szabad pénzt kínálgatnia, nem vagyunk koldusok.

— Az más! Ha nekünk adna holmi kis csemegére, játékra valót, az egészen más! Az csak kedveskedés volna, azzal csak jól tenne. De, hogy kifizesse a költséget, amibe a városi iskola kerül! Mi köze hozzá? Tudunk mi annyit, amennyire szükségünk van, és nem is vagyunk olyan vadak, mint aminőknek ő csufol. Persze, azt szeretné, hogy mikor ott vagyunk előtte, hát álljunk csöndesen, fészesen, meg se moccanjunk és higgyük el, hogy csupa tiszta szentírás, amit ő beszél. No már azt pedig én nem teszem és meg is mondom neki, meg is mutatom neki. Ha én nem akarom, még a tanító sem bir velem. Az köllene még csak, hogy ilyen unalmas öreg néne szabja meg, mit tegyek. Köszönje meg, ha békét hagyok neki.

— De hát most már mit csináljunk?

— Majd meglátjuk. Annyi bizonyos, hogy engem az a kedves Klári néne nem fog kiszorítani a házból.

Nem tanácskozhattak tovább, mert éppen hallották, hogy a nevöket kiáltozza valaki a ház felől. Azt is tudták mindjárt, hogy ozsonnára szól a hívás. Ennek pedig nem voltak ellenségei.

Szaladtak be a házba, egyenesen az ebédlőbe. Nem volt ez valami fényes uri ebédlő, csak tágas szoba, közepén terített nagy asztallal. Mert abban Imrének igaza volt, hogy nem voltak koldusok, de nem is nagy urak, csak olyan közepes módu emberek. Az apjuk egy kis jószágot bérelt a falubeli nagybirtó-



EMMIKE ÉS BÁRSONYKA. (Lásd a 7. lapon.)

kos gróftól régesrég óta, s mikor a jó apa meghalt, az özvegye tovább gazdálkodott, vitte a dolgot, ahogy tudta. Mennyi gondja, baja volt, azt Imre és Palika nem igen sejtették, sőt jóformán azt sem tudták, hogy ez a ház nem az övék. Ők itt születtek, itt nőttek föl és

a házat, udvart, kertet a magukénak tudták, azokat a barátságos szobákat ott a házban el nem cserélték volna akár a király palotájával.

Csak a mióta Klári néni volt itt látogatóban, azóta nem érezték magukat oly jól a házban. Persze, mikor Klári

néni azt szerette volna, ha mindenki lábujj hegyen jár, halkán beszél és soha még széket sem dönt fel. Már pedig Imre és Palika éppen az effélékben voltak nagy mesterek. Most ez a mester-ségök el volt rontva. Mert a néni még azt is kívánta, hogy mikor vele egy asztalhoz ülnek, előbb mossák meg a kezöket, fésülködjenek meg — mintha bizony valami grófi urfiak volnának. Szinte nem is szerettek bemenni a szobába.

Most is, hogy beléptek az ebédlőbe, Klári nénit már ott találták. Az asztal mellett állt és nyugodtan kötögetett. Fürkésző szemmel nézett végig rajtok, kissé meg-megcsóválta fejét, de nem szólt semmit, csak állt tovább ott az asztal mellett és kötögetett.

Egy pillanattal utána bejött a mama s kissé boszusan és fáradtan vetette magát egy székre. Hogy is ne! Nagy boszuság az jó gazdasszonynak, mikor azt veszi észre, hogy valami dolga nem jól sikerül, ő pedig most kint volt a köpülésnél s azt látta, hogy a vaj sehogysen akar össze állni. Még mikor bejött is, csak erre gondolt és pár pillanatig jóformán észre sem vette, mit csinálnak a többiek. De aztán mégis fölnézett és látta, hogy az öreg néni ott áll az asztal mellett.

— Miért nem ül le, kedves néni? kérdé.

— Várom, hogy széket hozzon valaki, felelé a néni nyugodtan.

Imre úgy tett, mintha nem halaná és nagyon szorgosan foglalkozott azzal, hogy kenyeret szeljen a friss vaj-

hoz, amit majd mindjárt behoz a szolgáló. Palika fülig elvörösödött, mert olyasmit sejtett, hogy az ő dolguk volna széket vinni az öreg néninek. Rá is nézett Imrére, de ez oda sem hederített; már pedig ha Imre nem teszi, világos, hogy Palika sem teheti.

Anyjok felsóhajtott, nem akart pörpögtart csinálni s maga sietett, hogy széket vigyen a néninek. De ekkor Imre hirtelen lecsapta a kést és kenyeret és ott termett.

— Parancsolsz valamit, mamácskám? Miért nem szólsz?

— Hallhattad, hogy széket köll adni a néninek.

— Oh, ez az egész? Tessék!

Fölkapta a széket és úgy oda csapta, hogy a néni majd az asztalra bukott ijedtében.

— Ugyan Imre! szólt a mama szemrehányólag.

— Bocsánat... kissé erősen találtam letenni.

Klári néni csodálatosan nyugodt maradt, csak igen komoly tekintettel mérte végig először a fiut, aztán az anyját. Imre pedig, mintha semmi sem történt volna, a leszelt kenyérdarabok közül egyet oda nyújtott a néni felé. De ez elhárította s így szólt:

— Ilyen piszkos kézzel nem illik valakinek kenyeret nyújtani. Kedves hugom, arra rá köllene szoktatni őket, hogy mielőtt asztalhoz jönnek, mossák meg a kezöket.

Azt nehéz lett volna eltagadni, hogy a néninek igaza volt, mikor a fiuk kezeire ezt a megrovást mondta. Mert ők

bizony csakugyan azon módon jelentek meg, amint játék közben földkaparással, zöld galyak tépésével s más efféle mulat-sággal össze keverték a kezöket. Mondta is mindjárt az anyjok:

— Menjetek a szobátokba és mosakodjatok meg!

(Folytatása következik.)

### EMMIKE ÉS BÁRSONYKA.

(Képpel az 5. lapon.)

**N**AGY a hó, nagy a hó,  
A karámban kicsi ló.  
Végig fehér a mezője,  
Nincsen neki legelője.  
Nincsen rajta egy fűszál —  
Fázva, dideregve áll,  
És szeretne falatozni,  
Mert szegényke éhes.  
»Ki fog nekem enni hozni?  
»Te Emmike édes?  
»Zabocskát majd ő kerít;  
»Taj, a gyomrom úgy korog!«  
A lovacska fölnyerít.  
S im a kapu nyikorog —  
S hóban apró nyomot hagyva,  
Kötényében zabot tartva,  
Elökoczog Emmike...  
Végre lesz a Bársonykának,  
Éhes, fázó lovacskának,  
Lesz végre mit ennie.  
S ropogtatva az abrakot,  
Kis vártatva jól is lakott.  
S aztán nyerit hálásan:  
»Nyih!.. Köszönöm alásan!«  
A karámban körül vágat  
S lesz neki nagy melege —  
Bársonyka neked hálát ad,  
Te jó szívé Emmike.



### A JÓ TÜNDÉR RÓZSÁJA.

— Népmese. —

(Képpel a 8. lapon.)



**H**OL volt, hol nem volt, valamikor réges-régen az Operenciás tengeren is tul volt egy derék jó király és ennek a felesége, az áldott jó szívé királyné. És mind a ketten nagyon boldogok voltak, mert volt egy csecsemő fiacskájok, akiben, úgy remélték, nagy örömük telik majdan, ha szépen fölnevelik.

— Bizonyosra veszem, hogy úgy lesz, mondá a királyné. Egy rózsabimbót találtam a fiunk bölcséjén s éjjel a jó tündér megsugta, hogy ő tette oda, őrizzem meg gondosan.

— Aranyos szekrénybe tesszük és vaskamrába zárjuk, szolt a király. Bizonyosan szerencsét fog hozni, ha kedves fiunk valamikor bajba kerülne.

Őrizték is gondosan a rózsabimbót és nem sejtették, hogy inkább a kis királyfiat kellett volna nagyon őrizni. De hát persze nem tudták, bogy mire a jó tündér ott járt a bölcsónél, már megelőzte az irigy Kaján tündér, akinek abban telt öröme, ha valami gonoszsgot követhetett el. Itt pedig megtehetette, mert ő érkezett elsőnek a kis királyfi bölcséjéhez.

— Azért sem lesz belőle királyfi, hanem szegény nyomorult koldus. Mért nem hívtak engem komának? Majd ide hozom helyébe ez én keresztfiamat.

S az irigy Kaján tündér megragadta az alvó királyfiut és elröpült vele messzire, nagyon messzire, egészen a tenger



partjáig. Ott emberi alakot váltott és bement egy nagyon gonosz hirü tengeri rabló házába. Ott is volt egy kis csecsemő, akinek bizony csak egy igen gondatlan kis leány testvére viselte a gondját. Éppen ez este is kint felejtette a ház előtt s csak késő éjjel jutott eszébe. De épp mikor mégis rászánta magát, hogy behozza, látta, hogy egy kusza haju idegen nő egy kisdedit hoz és bele fekteti a bölcsőbe.

— Annál jobb! Meglátta valaki és behozta, nincs vele dolgom.

1.  
M  
a r  
volt  
sejt  
a j  
má  
—  
hoz  
K  
A  
tett  
eszt  
kar  
a r  
mó  
csa  
I  
nag  
Az  
nag  
nőt  
a k  
sen  
mű  
uja  
gál  
den  
den  
du  
sen  
den  
azo  
jes  
hát  
aki  
—  
mil  
rál  
mé

Másnap reggel a királyi palotában is, a messzi rabló tanyán is csak úgy ott volt a csecsemő, mint máskor. Nem is sejtette senki, hogy történt valami, csak a jó tündér látta, mikor megjött, hogy már elkésett.

— Azért mégis itt hagyom, amit hoztam az igazi királyfi számára.

És oda tette a rózsabimbót.

Amint mondom, a király gondosan őriztette a jó tündér ajándokát és minden esztendőben maga vizsgálta meg a vas kamrába zárt arany szekrényt. Ott volt a rózsabimbó hiba nélkül és csodálatos módon mindig oly üdén, épen, mintha csak most szakasztották volna le a tövéről.

De ha ebben nem volt hiba, annál nagyobb hiba volt a vélt királyfiban. Az idő mult, az évek teltek s a kised nagyoeska fiu lett. De minél nagyobbra nőtt, annál busabbra váltak a király és a királyné. Amit ők reméltek, az sehogysen akart beteljesedni. Nem hogy örömük lett volna a fiuban, de napról napra újabb és nagyobb szomorúságukra szolgált. És nem csak nekik, hanem mindenkinek a palotában. Rettegett tőle mindenki, nem szerette senki. Makranczos, durva és szilaj volt s nem fogott rajta sem jó, sem komoly intés. Tört-zuzott mindent csupa mulatságból; verte, bántotta azokat, kik szeszélyeit rögtön nem teljesítették; remegett tőle mindenki, mert hát a király fia nagy ur. Jaj annak, akire megharagszik!

Váltig busult az öreg király, hogy mikor ő csak jó példát mutat, a királyné pedig csak jóra oktatja, fiok mégis olyan rettenetes gonosz.

— Oh, nem teljesedett, amit a jó tündértől vártunk, sohajtá a király. Nekünk nem telik örömünk a fiunkban, országunknak pedig szomorú dolga lesz, ha majd elkövetkezik az ideje, hogy reá hagyom a koronámat. Mert rossz idők járnak ott, ahol gonosz indulat lakik a hatalmasokban!

A gonosz Kaján tündér pedig, aki időnként titkon elsétálgatott oda, kárörvendve nevetett, hogy terve ilyen jól sikerült.

Ezalatt pedig amott messze az igazi királyfival sem volt megelégedve az a haramia, aki a fiának vélte őt. Csak hogy egészen más okból. Ez a fiu semmiképp sem akart olyan lenni, amilyennek az igazi haramia-gyerekek lennie köll. Még egészen kicsike korában is olyan volt, hogy azt mondták: nem ütött egy csöppet sem az apjára. Csöndeskén feküdt a bölcsőben, soha sem sirt, nem volt vele semmi baj. Mikor aztán lassacsán növekedni kezdett, olyan szelid és kedves csacsogó fiucska lett, hogy szinte kirítt azok közül, akik körülötte éltek. Nem volt félnék, de nem bántott a világeért sem egy bogárkát sem s az öreg rabló vezér sokszor kedvetlenül rázta a fejét.

— Erre az anyám-asszony katonájára nem igen fogom ráhagyhatni a bandát, ha egyszer kivénülök a mesterségemből. No, még megpróbálom, talán még megtaníthatom valamire. Nem sokára ugyanis tanyát változtatok, a nagy erdőn majd elvadul egy kicsit az alamuszi ficzkója.

Rengeteg erdő volt az, melyben a haramia vezér tanyát ütött. Napokig, hetekig mentek hegyen-völgyön, sziklákon,

szakadékon át, míg végre a sűrűség közepén egy nagy barlangban meghuzódtak. Innen jártak ki a gonosztevők rabló kalandokra és itt akarta a vezér megkezdeni a tanítást, hogy majd a királyfiból is olyan haramiát neveljen, amilyen ő maga.

De a tanítás sehogy sem akart sikerülni. Mikor a királyfi egymaga elbolyongott az erdőben, csöndes gyönyörködéssel nézte a szép természetet, hallgatta a madarak csattogását és órákig megleste a vad méhek, hangyák szorgalmas munkáját. Mikor aztán a barlangban arra akarták tanítani, miként kell lopni, rabolni, gyilkolni, csodálkozva kérde:

— De hát minék tegyem én azt? Minden madárka beéri a maga fészkevel, a méhecske maga hordja össze magának a mézet, hát miért vegyem el én mástól, ami nem az enyém? Én sem szeretném, ha más elvenné tőlem a magamét.

Erre aztán kapott egy-két kemény ütést a finom fehér bőri arczára s a vén haramia dühösen ordítá:

— Meg nem foghatom, mi bujt ebbe a kölyökbe! Mintha nem is az én fiam volna!

A kis királyfi pedig busan feküdt le a zúgba, mohából készült nyugvó helyére és csöndesen sirdogált. A durva szó, kemény ütleget éppen nem győzte meg, hogy jól tenné, ha engedelmeskednék. És mikor elszenderült, olyan csodálatos valamit látott... mintha nem is aludt volna... egy fényes kis tündér szállt le melléje és megsimogatta, aztán halkán megsugta neki:

— Hallottad, hogy nem vagy a haramia fia... ne is hidd, hogy az vagy.

És amint a királyfi ismét ott bolygott az erdőben, sokat elgondolkozott, hogy hát mi az igaz? Hát ha ő csakugyan nem a haramia fia? Mindig mondogatják is, hogy egészen kiütött a familiából. De hát akkor kicsoda ő? És mit csináljon?

— Menj egyenest a királyhoz és mondd neki, hogy igazságot kérsz, a jusodat kívánod.

A kis királyfi álmélkodva tekintett föl. Ki beszél hozzá ilyen vékonyka ezüst hangon? A közeli bokor egyik ágán lenggett valami ragyogó piczike lény, aranyos bogárkának lehetett volna nézni... de amint jobban nézte, rá ismert arra a tündérré, akit már félálmában látott.

— Ki vagy te? kérdé.

— Én a te jó tündéred vagyok. Elvesztettem ugyan hatalmamat fölötted, de jó tanáccsal még segíthetek. Sokszor meglátogattalak; tudom, hogy jószívű, derék fiu vagy. Ha bátor és kitartó is léssz, vissza nyerheted a szerencsédet.

— Mit tegyek?

— Indulj utra a királyhoz és tedd, amit már mondtam.

— Oh, hogy találjak ki e rengetegből?

— Az még a kisebb baj. De amint megindulsz, csábítókra, akadályokra fogsz találni s veszve vagy, ha letérsz az egyenes utról. Nézd, ott egy bokorban nefelejts nő. Szakíts a virágából s ha kísértésre, ellenségre találsz, tekintsd e virágra és menj egyenest előre.

A királyfi letépett néhány szálat a virágból és megindult. Hogy miből fog a nagy uton megélni, azon nem aggódott. Ismerte az erdőt, tudta, hol talál

vadmézet, mogyorót, ehető édes gyökeret. Vidáman ballagott árkon-bokron keresztül mindig egyirányt előre s lelkében nagy örömet érzett, hogy nem kell többé abba a borzasztó barlangba vissza térnie.

De amint estére fordult az idő, mégis meg volt kissé akadva. A sötétben már alig látott s végre meg is botlott, elesett. Nem történt baja, de amint talpra állt, látta, hogy egy kígyó siklik el mellette.

— Hm! Ez bizony kissé bajos... Hol fogok itt meghálni?

— Oh, ha csak az a baj, szívesen látlak vendégül.

A királyfi körülnézett s egy tüskés sünt pillantott meg, mely hunyorogva pislantott feléje, aztán újra megszólalt:

— Soh'se csodálkozzál, barátoskám, csak jöjj velem. Erre oldalt nem meszsze van a tanyám. Pompásan ellátlak... voltak nálam már különb vendégek is.

Ez az ajánlat, mi tagadás benne, nagyon tetszett a királyfinak és egy pillanattal arra gondolt, hogy csakugyan jó lesz egy kicsit oldalt fordulni és biztos helyre térni be éjszakára. De amint erre gondolt, tekintete a virágra esett, melyet a kezében tartott.

— Nem megyek veled. Látod ezt a virágot? Nem felejttem el, amit fogadtam.

Amint a virágot a sünt felé tartotta, ez ijedten megfordult és eltűnt a sűrűségben. A királyfi pedig fáradtan ballagott odább. Nem sokára azonban magas, sűrű tövis sövényhez ért, melyen semmi módon sem birt keresztül hatolni.

— Itt megpihenek. Majd reggel találok nyílást, a hol keresztül bujhatok.

Lepihent a földre és elaludt.

Reggel a madarak csattogása ébresztette föl. Amint talpra ugrott, azonnal fürkészni kezdte, hogy juthatna keresztül ezen a gonosz tövises akadályon. Sehoh sem talált rést.

— Keresztül szeretnél jutni? Abban megsegíthetlek.

Egy nagy róka volt az, aki egyszerre csak egészen közélről így szólalt meg.

— Nagyon szépen megköszönöm, ha keresztül segítsz, szólt a királyfi.

— Oh, szívesen megteszem. Csak jöjj velem. Amarra tovább kapu van s én vagyok az őre. Vámot pedig keveset kívánok, adjon kiki, amiye van.

— De nekem semmim sincs.

— Az már baj. No, beérem azzal a kis virággal is. Add nekem.

Megint nagy volt a királyfi kísértése. Ha ezen áron keresztül juthat ilyen nehéz akadályon, az tiszta szerencse. Már feléje is nyujtotta a vigyorgó rókának a virágot, de az utolsó pillanatban meg-gondolta.

— Nem, nem adom. És nem megyek se jobbra, se balra, csak egyenesen.

A róka mérgesen csattogtatta a fogát, de aztán odább kullogott, a királyfi pedig neki ment a tövises sövénynek. Összevrezte magát, majd hogy el nem ájult bele; de végre sok küzködéssel mégis keresztül hatolt s kies mezőre ért, a hol már baj nélkül vándorolhatott tovább.

Ez alatt amott a királyi palotában egyre rosszabbul folytak a dolgok. Már mindenkinek kifogyott a türelme a gonosz vélt királyfival szemben. Az öreg király napról napra mogorvább lett, a

királyné pedig nagyon elgondolkozott. Mert már nem egyszer, hanem sokszor, mintha nem is álmában történt volna, hogy éjjel valaki azt sugta neki:

— Nem a te fiad az a gonosz fiú! El fog jönni az igazi királyfi, tegyétek próbára.

És mások is többen voltak így és suttogva beszéltek egymásnak, úgy hogy idő múltán mindenki beszélte, míg végre a királynak is a fülébe jutott. A király pedig kedvetlenül mondá:

— Eh, már hogy lehetne az? És hol volna az én igazi fiam?

Egy napon azonban a király első tanácsosa így felelt:

— Nézz csak ki az ablakon, felséges királyom.

A palota előtt egy fiucska állt, szerény és mégis büszke magatartású. És aki ránézett, mind csodálkozva kiáltott fel:

— Soha ilyen csodát! Szakasztott a király! Ez csak a király fia lehet!

Maga az öreg király is látta, hogy így van. Behívatta a fiút s kérdezte, kicsoda?

— Ki vagyok, nem tudom. Erdő sürijéből, nagy veszedelmekből jöttem a királyhoz, adjon nekem igazságot, mert gonoszok gyötörtek eddig.

— Ez a királyfi! Ez nem lehet más, mint a királyfi! kiáltották mind. Sokan hallották már, hogy gonosz varázslat kiváltotta, elragadta innen. De volt ereje, hogy megtörje a varázslatot.

— Lehet, lehet, ám ki bizonyítja be? sohajtott a király.

— A rózsabimbó, a jó tündér rózsája! szólt a királyné, kinek szive sugta, hogy ez az ő fia.

Előhozták a vas kamrából az arany ládát és kivették a rózsabimbót, mely még most is olyan friss volt, mint az első napon. Előhívták a vélt királyfit is, ki durva daczossággal kérde, miért zavarják multságában? A királyné felelé:

— Nagy próba fog most történni. Ez a rózsza fogja bizonyítani, ki az igazi királyfi. A jó tündér mondta, hogy ezt az én fiamnak hozta. Fogd a kezébe, majd meglátjuk, mi történik.

— No bizony! Hát ugyan mi történhetnék ilyen ostoba rózsabimbóval?

A kezébe kapta, de ugyan hirtelen el is dobta s felsikoltott, mert a rózsza tövisében ugyancsak megszurta a kezét. A rózsabimbó pedig azonnal nagyon hervadtnak látszott.

— Lássuk, mi lesz a te kezédben a rózsából? szólt a király az igazi fiához.

Ez fölvette a rózsát s ime a rózsza rögtön visszanyerte frissességét, aztán gyorsan nyiladozni kezdett és pompás nagy virág lett belőle, mely édes illattal egészen betölté a termet.

— Neki hozta a tündér! Ő a királyfi! kiálták mind. Arcza is mutatja!

A király és a királyné nagy gyönyörűséggel ölelték szívökre fiukat és mindenki boldog volt, még a rabló fia is, akinek megengedték, hogy az istállóban lovászinas legyen, amire éppen elég jó volt.

A kis királyfiból pedig derék, kedves ifju és aztán böles és nemes király lett, aki sokáig és boldogan élt és még ma is élne, ha már rég meg nem halt volna.

## LAPP SZÁNKA.

**H**ORRÓ nyár, ködös esős őszt követően a kedves évszakunk nekünk a tél, mely ha hoz hideget, de hoz vigszót is. Ezek között nem legkisebb az, mikor beülünk a csengős lovaktól vont szánkába és gyorsan siklunk végig a havas úton. Kedvesebb ez még a kocsikázásnál is. Csakhogy nem tart sokáig, mert mihamar közbe jön az olvadás, eltűnik a hó és a szánkó pihenőre



tér. Több módjuk van benne azoknak, akik messze fönt az északi sarkvidék közelében élnek, ámbar megvallom, hogy a szánkázás mulatságáért én mégsem cserélnék velök és nem állanék be például lapp embernek. Ezek szánkáznak legtöbbit és más járóművet nem is ösmernek; ha nem szánkázhatnak, akkor gyalog kell járniok.

De hát, amint mondom, bőven van módjuk benne. Európa északi részén élnek, már közel ahhoz a tájhoz, ahol örökös tél uralkodik. A lappok földjén még van pár hétig olyan enyhébb időszak, melyet ők nyárnak neveznek, de mely nekünk még tavasznak sem járná meg. Az év derekán e pár hét alatt ott is kizöldül a föld, növekednek a fenyőfák, de holmi hasznos növény bizony nem terem, mert nincs ideje, hogy megérjen. Csak a mohafélék teremnek nagy bőségben, mert azok éppen a meleget nem szeretik. Így aztán nem is élhet ott meg az olyan hasznos házi állat, mint a mi lovunk, szarvas marhánk. Nem vetnek, nem aratnak — s mégis megélnek. Persze sanyaruan, de a lapp ember nem is kíván egyebet s ha déli vidékre kerül, ahol bőven talál mindenféle jót, mégis vissza kívánczik az ő hideg hazájába. Beéri ő az ő nagy kincsével, a rén szarvassal. Ez neki a lova, ennek husából él, bőréből készít ruhát, sátrát, gondja pedig jóformán semmi sincs rá. A rövidke nyáron a rénszarvas békésen ellegelész a sátortanya közelében, télen pedig felturja a havat és maga keresi elő a mohát, mellyel táplálkozik.

Mi őszkor még javában szüretelünk, mikor a lappok földjén már beáll a tél. Még pedig az csak az igazi tél ám! Amint őszkor leesik az első hó, el sem olvad többé, hanem új meg új rétegekben hull egymásra és hosszú hónapokon, az esztendő nagyobb részén át az egész táj fehér hóleppellel van borítva. Utnak, vasut-

nak ott hírét sem ismerik, a lapp nép még rendes falvakban sem él, hanem ide-oda vándorol s ott üti fel a sátrát, ahol éppen megtetszik neki. Egyes jó helyeken aztán többen is és állandóbban megmaradnak; de ha éppen megunták, kevés fáradsággal fölszedik a sátorfájokat és máshol ütnek tanyát. Különben pedig szánkáznak kedvökre.

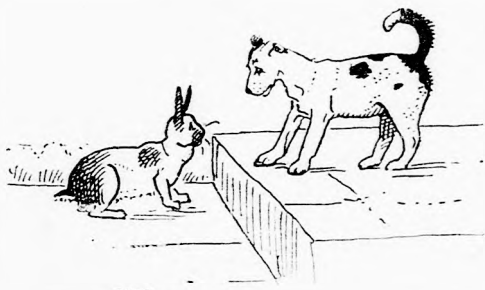
Szánkájok nem olyan nagy és nehéz mint a miénk, hanem rendesen csak akkora, hogy egy-egy ember fér el benne. A szánka elé rénszarvast fognak kettőt-hármat s még többet is; és a szelid, okos állat nagy gyorsasággal röpití végig gazdáját a fehér sikon, hiven engedelmessé a parancsnak, akár a legjobban betanított ló. Szükséges is, hogy gyors lába legyen, mert aki ott a szomszédba akár menni látogatóba, rendesen nagy utra megy, napi járó földre van egyik tanya a másiktól. De meg utközben könnyen érhetné veszedelem is az utast, mert éhes farkasok barangolnak a vadon tájon. Am ha a rénszarvas neki iramodik, a bős ordas hiába üvölt, hiába erőlködik, nem éri utól.

Ha megesik, hogy az éj utban éri a lapp szánkázót, hamar kész az éjjeli szállás: a magas hóba tur gödröt s ott huzódik meg. Nem köll félnie, hogy a rénszarvas megszökik. Ott marad hiven és reggel vigan szánkázik odább.

Szánkáznak még akkor is, mikor mi szép tavaszi napokon ibolyát szedünk a mezőn. Csak mikor már a mi meleg nyarunk forró napja tűz, akkor tűnik el végkép a lappok földjén is a hó, a szánka és rénszarvas pedig rövid pihenőre térnek.



## ISMERKEDÉS.



**B**NYE morgom haragom, mit látok! Mi az ottan? Valami vadállat! Az a! Tessék! Alig teszem ki a lábamat a házból, már mi történik! Alig három napig voltam oda a gazdámval, már mindenféle vadállat be mer jönni az udvarra. De mindjárt végzek én vele! És milyen vakmerő! Jól lát, mégis egyenesen ide tart. Megállj, hé! Ki vagy, hova mégy?

— Hogy ki vagytok? Hiszen azt csak láthatod, hogy házi nyulaeska vagyok. Megyek pedig a konyhába.

— No már ez felfordult világ! Hogy a nyul maga megy a konyhába, hogy megsüssék és megegyék.

— Azt ugyan rosszul tudod. Engem nem sütnék meg, nem is esznek meg, hanem én kapok ott jó káposzta-levelkét, hogy megegyem.

— Abból ugyan semmi sem lesz. Én magam nem szeretem ugyan a káposztát, de a gazdám szereti s az én kötelességem, hogy megőrizzem a portékáját. Hanem téged most mindjárt nyakon csipelek s ha megsütnek, nekem is jut jó konczocska.

— Abból bizony semmi sem lesz, én is azt mondom. Látod amott Iluskát, aki már ide figyel?

— Látom hát! Várja, hogy megfogjalak.

— Persze várja. De a botot is látod a kezében, ugy-e? Az meg arra való,

hogy móresre tanítson téged, ha bántani mernél engem.

— Igazán? Hm, de nagy uraságnak tartod magadat. És ugyan mi közöd neked Iluskához?

— Csak az, hogy én az Iluskáé vagyok, régi gazdám neki adott és ő szeret, mert ő kedves jó leányka s így én is szeretem. Hallottam is, mikor mondta, hogy majd tudja ő, hogy köll veled elbánni.

— Azt mondta? Hm! És bot van a kezében? Hm! Még bizony megeshetik, hogy csakugyan tudja. Nem szeretem azt a botot. De hiszen én nem is bántalak. Ha az Iluska kedves jószága vagy, az már egészen más. Iluskát én is szeretem, sokszor ad nekem jó falatot.

— Akkor hát legyünk jó barátok s nem lesz semmi baj.

— Ha már éppen nincs másképp, hát próbáljuk meg. De meg köll ígéred, hogy nem kaparintod el a konczot előlem.

— Köll is nekem! Én csak zöldségen élek.

— No, akkor megférhetünk egymással. Tudod, én nem vagyok olyan vérszomjas, mint atyámfiak, a vadászkuttyák. Hát nem bánom, ha jól viseled magadat, jó pajtások leszünk. Akár el is játszogatunk egymással. Ugy is unatkozom néha.

— A játékot magam is szeretem. De azt előre mondom, hogy ha csak játékból is bántanál, mindjárt Iluskához szaladok.

— Tudom, tudom. Nála pedig ott a bot. Ne félj semmit. Majd inkább arra iparkodunk, hogy mind a ketten jó csemegét kapjunk tőle. Eppen indul a konyhába. Jer pajtás, siessünk utána!



## SZÉP — SZEBB — LEGSZEBB.

(Képpel a czimlapon.)

*Szép a kosár, ha virággal van tele,  
Melyeket a vidám kertész tett bele.*

*Szebb a kosár, ha szőlővel van tele,  
S tarkállik rajt sárgás-piros levele.*

*Legszebb mégis ha tele van eperrel:  
Piros arczu, édes, boldog gyermekkel.*

*Félig gyümölcs, félig virág az eper:  
Belőle gyönyört a szüle szíve mer.*

*Az egészség: annak piros, szép színe;  
A kegyesség: felfrissítő jó íze.*

*A jóság: a gyermek-lélek zamatja,  
A szeretet: az ő finom illatja.*

## MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK

A »KIS LAP« XXXIX. kötet 25-dik számában közölt kocka-rejtvény megfejtése:

T	o	m	p	a	M	i	h	á	ly
O	l	a	sz	o	r	sz	á	g	
M	u	l	a	t	s	á	g		
P	á	l	i	n	k	a			
A	l	a	g	u	t				
M	á	r	i	a					
I	t	a	l						
H	o	n							
Á	g								
Ly									

Helyesen fejtették meg: Faludy Ilonka és Mariska, Felsmann Ida és Pista, Brandt Margit, Pál és Géza, Forster Márta, Strakovics Malvine és Aranka, Lövy Kata és Berta, Krausz Ilona és Sándor, Váczy Mariska és Annika, Mangold Irén, Lang Mariska és Margit, Bernáth Emil, Dezső és Géza, Massanek Lenke, Szenes Czinezi, legifj. Szenes Ede, Biedermann Frida, Kund Margit, Kálmán Ármín, Messer Rudolf, Buzáth Mariska és Jolán,

Reichlin Rosa, Kromberger Margit, Máder testvérek, Nendtvich Iza, Markó János, Löwinger Fanny és Lenke, Schossberger Leo Gida, Ráth Aranka és Béla, Witz Arthur és Dezső, Felgheim Ilonka, Schramm Ilonka, Heller Margit, Jolán és Ella, Weisz József és Artur, Pfeiffer Gyurika, ifj. MártfyEde, Schlichter Misi.

## FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

A szt. Ünnepek alkalmából ti, kis hiveim, ismét annyian boldogítottatok szíves kívánságtaikkal, hogy képtelen vagyok mindgyőzőknek — mint ahogy szeretném — külön-külön megköszönni ragaszkodástok és hűségtek megható nyilatkozatait. A jó Isten éltessen és vezéreljen benneteket szüleitek és a hozzátok tartozók örömére!

Vátozatlan szeretettel

Forgó bácsi.

\*

Vaaly Péterke. A harang ércének nagy része igenis ezüst, s így Károlynak igaza van. Már most, mint vesztés, te húzod egy félóráig az ő szánkóját, ami különben csak egészségre fog szolgálni. — **Tauffer Margit.** A legnagyobb készséggel segítettem a bajon. Apának üdvözetemet. — **Jurenák Jóska.** A gazdag gyűjteményt köszönettel vettem. A pénzről az illető rovatban számolok el. Jó kívánságaidat szívből viszonzom. — **Gutmann Lilly.** Apának add át meleg köszönetemet a melegítő küldeményért. — **Eröss Olga.** Az is annak a rendje, hogy a kis lány megnőjjön. Az utánad következőknek is ezt kívánom. — **Weisz testv.** Az első meg fog jelenni. A többit is besoroznám, csak hogy részben már ismeretek. — *Több levélről a jövő számban.*

## JÓTÉKONYSÁG.

*Az éhező és fázó gyermekek részére:*  
Kormos Tivadar 1 frt., b. Fiáth Elemér 1 frt., Jurenák Jóska gyűjtése 5 frt 56 kr., (Egyes adakozók: Apa 1 frt., Anya 50 kr., Keresztanya 40 kr., Lina néni 50 kr., Dezső 1 frt 11 kr., Géza 40 kr., Laczi 40 kr., Feri 14 kr., Jóska 1 frt 9 kr.), Biedermann Frida 1 frt., Viczmándy Gyula 1 frt., Kálmán Ármín és Henrik 1 frt., Danilovics Mariska 1 frt., Fazekas Annika 2 frt.

*Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon.*  
Forgó bácsi.